

Ylioppilaskoe kevät 2023 Kirjoitustaito – 4. Maapallon tulevaisuus (10. kommentoitu) 20 p.

4. Maapallon tulevaisuus

Kello on kohta 00.00 jos asialle ei tehdä mitään

Joka kerta, kun vanhempani kysyvät tai miettivät mitä tekisimme vuoden tai kahden päästä, olen aina ensimmäisenä sanomassa sen, mikä tulee ensimmäisenä mieleen. Vastaukseni ovat aina luokkaa: "Mistä tiedät, että me olemme enää olemassa silloin?" tai "Oletko varma, että maapallo on vielä olemassa silloin?". Haluan aina sanoa jotain tuollaista, ennen kuin vakavasti aion pohtia heidän kysymystä. Mielestäni se on vain minun tyylistä huumoriani, mutta sitten aloin pohtimaan, voisiko vitsissäni olla ainakin pieni totuuden siemen.

Maapallo sellaisena mitä me tunnemme sen, ei voi kovin hyvin. Jos minun kaltaiseni nuoren aikuisen ensimmäinen ajatus, kun mietitään tulevaisuutta on se, että tulevaisuutta ei ole, niin kaikki ei voi olla kovin hyvin. Saatoinkin ehkä vain vitsailla, mutta se oli ensimmäinen ajatukseni, kun tuollaista kysyttiin. Olen pohtinut, että mistä negatiivisuuteni johtuu, ehkä se on vain suomalaista pessimismistä. Tai sitten ei. Tällä hetkellä ajattelen sen johtuvat Venäjän sodasta Ukrainassa, mutta vielä enemmän ilmastonmuutoksesta. Varsinkin jälkimmäinen aiheuttaa epävarmuuden tunnetta ja tunnetta, että tulevaisuus ei ole ruusuinen.

Marcus Ziemanin artikkelissa, Tulevaisuustutkija Markku Wilenius tietää, että 10 vuoden päästä elämme täysin erilaisessa maailmassa: "Suuri herääminen on tapahtumassa" (Yle 4.8.2019) hyvin todetaankin, että ilmastonmuutos aiheuttaa entistä enemmän ongelmia. Wileniuksen mukaan "maapallon ekosysteemi on kriisiytymispisteessä". Olen samaa mieltä, vaikka monelle se ei ole ilmiselvää, niin jos ilmastonmuutokselle ei tehdä mitään, tulemme kärsimään erittäin paljon. Ilmastonmuutoksesta tosin voimme yrittää pelastautua ja maapallo on ei ole tuhoon tuomittu sen takia. Asia jolta pelastautuminen on vaikeampaa, on ydinsota, joka on toinen mahdollinen asia, joka voisi aiheuttaa meidän olemassaolonlakkaamisen.

Ydinsota tarkoittaa sotaa, jota käydään ydinasein. Tällainen sota sinetöisi ihmiskunnan kohtalon. Ne, jotka eivät kuole suoraan räjähdyksistä, kuolevat ydinlaskeuman aiheuttamista terveysongelmista, selviytymisen mahdollisuus on pieni ja yhteiskunta ei ole palautumassa tällaisesta, vaikka osa ihmisistä selviäisikin. Tällainen sota voisi teoriassa käynnistyä milloin vain, pelkästään napin painalluksesta. Myös nykyinen Ukrainan tilanne voi pahimmillaan eskaloitua jopa ydinsodaksi, todennäköistä se ei ole, mutta ei myöskään mahdotonta.

Joku varmaan sanoisi, että tilanne ei ole noin paha. Hän olisi väärässä. Ydinsodan uhka ei ole ehkä niin iso, mutta ilmastonmuutoksen aiheuttamat ongelmat ovat päivä päivältä näkyvämpiä. Merenpinta nousee, ilmasto lämpenee ja ääri-ilmiöt voimistuvat ja aiheuttavat enemmän tuhoja, eikä ydinsodan mahdollisuuskaan ole täysin nolla, varsinkaan tällä hetkellä. Toisaalta, niin kuin Markku Wilenius, Ziemanin artikkelissa toteaa "Aina on näitä trumppeja, jotka puolustavat mennyttä maailmaa", eli ilmastonmuutoksen voimistuessa, myös ilmastonmuutoksen kieltäjien reaktiot voimistuvat. Tämä taas haittaa ja vaikeuttaa

niiden ihmisten toimintaa, jotka oikeasti halusivat tehdä jotain ilmastonmuutoksen pysäyttämisen eteen.

Tämä kaikki johtaa siihen, että kaltaiseni nuoret aikuiset ovat epävarmoja, eivätkä ajattele tulevaisuutta muulla tavalla, kuin negatiivisella, jopa odottavat maailmanlopun kaltaisen tapahtuman tulevan ennemmin tai myöhemmin. Emme välttämättä mieli, että miten sen voisi pysäyttää, vaan miettimme sitä tehdä, kun se lopulta tulee. Tämä on hyvin ikävää ja jossain määrin myös rajoittaa meidän nuorten halukkuutta tehdä mitään, koska ensimmäinen ajatus on se, että mitään ei ole tehtävissä. Tiedän myös sen, että en ole ainoa, joka ajattelee noin negatiivisesti. Aleksis Salusjärven kolumnin "Jos yhteiskunta romahtaa, suomalaiset pakenevat kesämökeille" (YLE 6.12.202) mukaisesti, olen monesti käynyt keskusteluja, jotka koskevat toimintasuunnitelmia, jos yhteiskunta romahtaa tai muuta samankaltaista. Olen päätenyt sellaiseen ratkaisuun, että jos nykyinen yhteiskuntajärjestys romahtaa, lähdän Seinäjoelle mummolaan, jos se vain on mahdollista ja toivon parasta.

Se fakta, että olemme varautuneet siihen, että maailma voisi loppua, tai yhteiskunta romahtaa, edes ajatuksen tasolla, on surullista. Huolimatta siitä, että Salusjärven kolumnin mukaan ihmiskunnan historiassa aina on pelätty maailmanloppua, niin tällä kertaa sen uhka on kuitenkin paljon realistisempi, kuin koskaan ennen. Muutaman vuosikymmenen ajan on pidetty yllä tuomiopäivän kelloa. Kello näytti noin 23.45, kun se aloitettiin, kelloa siirretään sen mukaan, mitä maailmalla tapahtuu. Keskiyö symboloi maailmanloppua, tuomiopäivää. Tällä hetkellä se on vain muutamaa minuuttia vaille 00.00

Ilmastonmuutos ja ydinsota, molemmat ovat uhkia olemassaolollemme, ja ihmiskunta ei todellakaan ole tehnyt kaikkia tarpeellisia toimia, mitä olisi pitänyt tehdä näiden asioiden ennaltaehkäisemiseksi. Kaikki toivo ei kuitenkaan ole menetetty. Ensimmäinen askel olisi saada meidät nuoret uskomaan tulevaisuuteen, konkreettisten tekojen kautta, vain siten saadaan tätä maailmaa paremmaksi paikaksi. Salusjärvi kolumnissaan väittää, että tarvittaisiin "kykyä sietää alati lisääntyvää epävarmuutta". Ihan kiva, mutta kauanko meidän pitäisi kaiken muun lisäksi sietää sitä, että maailmanloppu voi olla erittäin lähellä. Tämä on typerin kohta, joka kolumnista löytyy.

Ilmastonmuutoksen torjumisen eteen tehdään nykyään paljon enemmän kuin ennen. Se on hyvä asia, se varmasti antaa toivoa tulevaisuudesta, mutta vielä tarvittaisiin lisää, muuten kaikista karmeimmat ennustukset voivat käydä toteen. Wileniuksen ja Salusjärven ideat siitä, että Suomi olisi edelläkävijä tässä ja näyttäisi mallia muille maille, miten hommat hoidetaan, on hyvä idea, mutta Suomen panos yksin ei riitä, muiden maiden pitää seurata perässä. Pieni Suomi voisi kuitenkin näyttää, että on mahdollista järjestää yhteiskunta tavalla, joka auttaa ilmastonmuutoksen ehkäisemistä. Pieni Suomi ei kuitenkaan yksin voi ratkaista koko ongelmaa.

Tällä hetkellä, me voimme vielä selvittää tästä, mutta pahalta näyttää. Mikään ei oikein etene ja ongelmia ei saada ratkaistua, tarvittaisiin kunnollista muutosta yhteiskunnissa, mutta se ei

tapahdu käden käänteessä. On siis hyvinkin mahdollista, että kohta on keskiyö, tavalla tai toisella.

Vastauksen pituus: 5 520 merkkiä

Kommentti / arvio

Kokonaiskuva kirjoitustaidosta: Teksti osoittaa välttävää laajan ja yhtenäisen tekstin rakentamisen taitoa, kirjoitetun kielen hallintaa ja kykyä kielentää ajatuksia.

Näkökulma-, sisältö- ja aineistovalinnat: Kirjoittajan teesinä on vaatimus, että jotakin on tehtävä maailman pelastamiseksi. Konkreettisia ehdotuksia ei kuitenkaan ole, vaan sisältö keskittyy uhkakuvien maalailuun. Aineistot sopivat tekstiin, mutta niistä on poimittu yksityiskohtia, jotka palvelevat kirjoittajan maalaamaa synkkää kuvaa.

Aineistojen käyttö: Kirjoittaja esittelee ja selostaa aineistojaan, mutta niiden hyödyntäminen jää vähäiseksi. Kirjoittaja tyytyy vain kertomaan olevansa samaa mieltä ja esittää joitakin yksittäisiksi jääviä huomioita. Aineistoista on poimittu yksittäisiä tietoja, niiden kokonaisuuden ymmärtäminen ei tule esiin. Perustelut jäävät ohuiksi tai olemattomiksi.

Tekstin rakenne: Tekstissä on kappalejako, mutta kappaleet sidostuvat toisiinsa heikosti. Kappaleiden sisältö on esitetty paikoin tajunnanvirtaa muistuttavalla tavalla.

Kieli ja tyyli: Kielessä on monenlaista korjattavaa. Virke- ja lauserakenteissa on epäloogisuutta, mutta viesti välittyy. Sanavalinnat eivät aina ole onnistuneita. Tyyli on paikoin melko arkista. Lisäksi kirjoittaja viljelee metakieltä, jota ei hyvässä tyyliässä kaivata.

Pistemäärä: 20 p. / 60 p. (välttävä)